film 72

SAYI : 28
ARALIK

PROGRAM 18. SAYFADADIR.

Türk Sinematek'inde sinema olayı

Sinematek'in Aralık programı sinemaseverler için gerçek bir şölen olacak. «Ülkeler Sineması» genel adıyla düzenlenen programda İTALYA, B. ALMANYA, BULGARİSTAN, BELÇİKA, FRANSA, SOVYETLER BİRLİĞİ, İNGİLTERE ve AMERİKA sinemalarının ilginç ve yeni örnekleri yer alıyor. Kasım ayı sonunda başlayan BELÇİKA SİNEMA HAFTASI'nın en çok ilgi çeken altı filmi ARALIK programında da yer alıyor. Bu filimler arasında özellikle olağanüstü mizahı ve tekniğiyle ilgi çeken «Mira» ve ünlü yönetmen Skolimowski'nin modern anlatımlı filmi «Çıkış» (Le Depart) kaçırılmayacak filimler. FRANSIZ filimleri bir ortak yapım olan «Brüno» ile son iki yılın geniş yankılar uyandıran belgesel filmi «Bırakın Yaşasınlar» adlarını taşımakta... Çocukların ve gençlerin sorunlarını araştıran iki Bulgar filmi «Kirpiler Dikensiz Doğar» ve «Elveda Arkadaşlar» çeşitli uluslararası şenliklerde ödüller kazanmışlar... «Elveda Arkadaşlar»ın yönetmeni Şaraliev'i sinemaseverler «Zırhsız Şövalye» adlı ilginç yapıtından hatırlayacaklar.

Sinematek'in Aralık programında yer alan AMERİKAN filimlerinden ilki «Ox-Bow Olayı» bilindiği gibi western türünün büyük klasiklerinden sayılır. William Wellman'ın savaş yıllarında çevirdiği bu filimde geçen yüzyılın sonlarında Nevada'daki bir toplu linç olayı anlatılmakta, Amerika'nın bazı eyaletlerinde geçerli olan linç yasası şiddetle eleştirilmektedir. Filim, çevrildiği yıllarda Amerikan kamu oyunu çok etkilemiş, bazı eyaletler bu korkunç geleneği şiddetle yasaklamak gereğini duymuşlardı.

Sinematek'in Aralık'ta sunacağı SOVYET filimleri yeni Sovyet sinemasındaki anlatım aşamasını yansıtan modern eserler. Özellikle Alov ve Nau-

mov'un ünlü yazar Bulgakov'dan birlikte uyarladıkları «Kaçış» gösterildiği Batı ülkelerinde geçen yılın sinema olayı olarak karşılandı. Sovyet sinemasının epik döneminin büyük yönetmenlerine ulaşan, usta sinema dilleriyle iki genç yönetmen dikkatleri üzerlerine topladılar. Sovyet filimleri arasında yer alan Kırgız filmi «Kopar Zincirlerini Gülsarı» Türk okurunun iyi tanıdığı ve sevdiği ünlü bir yazarın Cengiz Aytmatof'un eserinden uyarlamadır.

Aralık programının iki büyük sürprizi ise İTALYAN sinemasından geliyor: Fellini'nin son yıllarda verdiği iki başyapıt «Satyricon» ve «Roma». Gösterildiği ülkelerde geniş yankılar uyandıran ve bugüne kadar sinemalarımızda gösterilmeyişi şaşırtıcı olan bu iki dev sanat eseri için fazla birşey söylemeyi gereksiz buluyoruz.

Aralık programının OCAK 1973'e taşan GENÇ B. ALMAN SİNEMASI toplu gösterisinde altı filim yer almakta. Ülkemizde örnekleri hiç tanınmayan Genç Alman sineması son yıllarda üst üste verdiği ilginç filimlerle Dünyada tanınıyor, seviliyor. Sinematek'in programında bu akımın en yetenekli yönetmenlerinin Kluge, Schamoni Kardeşler, Schlöndorff, Fassbinder ve Fleischmann'ın aralarında «Anita G.», «Es», «Yukarı Bavyera'dan Av Sahneleri» gibi ünlü eserler bulunan filimleri yer alıyor.

Sinematek'in Aralık programı biri Amerikan (The French Connection), biri İngiliz (Düşüş), biri de Fransız sinemasına ait (Büyük Reis) üç değişik filmin ilk gösterileriyle de süsleniyor.

15 Aralık'a kadar sergilenecek olan Belçika filimleri afiş ve fotoğrafları, bu tarihten ay sonuna kadar da yerini ÜLKELER SİNEMASI SERGİSİ'ne bırakacak.

FİLİM GÖSTERİLERİ / ÇEŞİTLİ ÜLKE SİNEMALARI

İTALYAN SİNEMASI — FELLINI /

— **FELLINI - SATYRICON / Federico Fellini 1969** (Fellini'nin, Caius Petronius'un ünlü eseri «Satyricon»dan yaptığı bu çok özgür ve çok kişisel deyişli uyarlamanın konusu şöyledir : Encolpius her geçen gün daha yeni değer kavramlarına bağlanarak yaşayan bir öğrencidir. Rakibi Ascyltus'un elinden aldığı genç sevgilisi Giton'u aramaktadır. Onu küçük bir tiyatroda bulur ve evine götürür. İki genç, mutlu, yolda giderlerken, Ascyltus'la karşılaşırlar. Bir seçim yapmak zorunda kalan Giton, Ascyltus'u yeğler. Umudu kırılan Encolpius kendini asmaya karar verir. Ama yaşlı bir şair olan Eumolpus'a raslar ve birlikte Trimalchio'nun verdiği şölene giderler. Eumolpus'a kötü davranılan şölenden sonra Encolpius Lichas'ın gemisine gider; Giton ve Ascyltus'la yeniden karşılaşır. Düzenlenen bir eğlence sırasında, Giton'la sekiz yaşındaki bir kız arasında inanılmaz bir evlilik kutlanırken, Lichas da Encolpius'la evlendirilmesini ister. Ama bu tasarı da askerlerin gemiye saldırıp, Lichas'ı öldürmeleri yüzünden bir sonuca ulaşamaz... Karaya ulaştıktan sonra Encolpius ve Ascyltus sirk oyunlarına giderler, Encolpius kazanana verilen ödülü, şişman Ariane'ı elde etmek için, Minotor'la dövüşmeyi kabul eder. Ama zaferinden sonra cinsel gücünü yitirdiğini anlar. Şair Eumolpus'un öğütlediği ilâçlar (zevk bahçesinde gezinti; rahibeler tarafından sopaya çekilme; bir dizi güzel kızın ihtimamı) bir şeye yaramaz. Sonunda umutsuz kalan Encolpius, bir cüceye danışır; büyücü Enote'yi görmesini söyler cüce de. Büyücü onun iyileştirmeyi başarır. Encolpius, yola çıkarken Ascyltus'un ölümünü çaresiz izler ve gemide kendisine bekleyen Eumolpus'a ulaşmaya karar verir. Ama şair ölmüştür. Vasiyetine, servetine sahip olabilmek için cesedinin yenmesi koşulunu koymuştur. Gemiciler korkunç şölene hazırlanırken, Encolpius dayanılmaz bir anlayış ve boyun eğme gülüşü koparır... Fellini'nin «Satyricon»u alışılmışın tersine gelecekle değil, geçmişle ilgili bir «science-fiction» (bilim-hayal) denemesidir denebilir. Fellini, eski Roma'nın yeraltı dünyasını «seksüel» görüntülere fazlaca yer vererek anlatırken herşeyi kendi kafasındaki biçime sokmuş, Petronius'u kişisel bir yorumla perdeye aktarmıştır. «Satyricon»un özü 1960'da yaptığı «Tatlı Hayat» (La Dolce

Vita) dan çok farklı değildir. Ve Fellini tarihin derinilklerini yorumlayan zengin hayal gücüyle aslında geleceğin belki de bugünün sorunlarını düşündürmeye çalışmaktadır. Toplumsal bozukluk içinde kişinin çizgisi «Tatlı Hayat»ta olduğu gibi, «Satyricon»da da bütün ayrıntılarıyla ele alınmaktadır. Renkli. Geniş ekran. İtalyanca. Oy. / Martin Potter, Hiram Keller, Salvo Randone, Max Born, Capucine, Alain Cuny, Magali Noel. Süresi / 129 dakika.)

— **ROMA / Federico Fellini 1971** (Fellini'nin her gösterildiği ülkede alkışla karşılanan son başarısı. Her filminde otobiyografik özellikler bulunan, bu kişisel deney ve bilgilerin ışığında daha çarpıcı ve gerçek görüntüler getiren Fellini'nin bir yere kadar «tipik», ayrıca da «değişik» bir denemesi «Roma»... Fellini, bu filminde kısaca Roma kentini ve insanlarını anlatıyor. Oysa bunun gerisinde tarih süresince başka kentlerden farklı olarak değişmemiş, aynı kalmış bir kentin bu özgün nitelikleri yatıyor. Fellini'ye göre Roma ve Romalılar, anıtları ve tarihiyle simgesel bir anlam taşıyorlar. Dünyanın her yanından Roma'ya gelen insanlar, bu ölümsüz kentle karşılaştıktan sonra kendilerini varoluşun akıntısına bırakıp özel bir yaşam biçimine doğal olarak bağlanırlar. Gerçekten bu insanların çoğu özel bir neden olmadan, batağa saplanmış gibi Roma'da kalırlar. İşte Fellini'nin «Roma» filminde anlattığı, kentin bu hüzünlü, özgün havası, meydanları, binaları, genelevleri, gece kulüpleri ile bütün çekici ve etkileyici özellikleri olmakta. Değişen dış görünüşe karşın korunan özellikler bunlar. Sonsuz kentin insanlarının «bencillik», «zevk» ve «eğlence» gibi geleneksel tutkularla sürdürdükleri bir yaşam çizgisi. Fellini'nin «Roma»sı bu evreni ulaşılmaz bir ustalık ve canlılıkla yansıtıyor. Özellikle bazı sahnelerin etkileme gücü anılardan silinmeyecek kadar fazla: Müzikhol bölümü; yeraltında bulunan eski bir Roma kenti için yapılan kazılar; gece motosiklet süren gençleri gösteren bölüm. «Roma», gerek Fellini'nin mizanseni, gerekse «Satyricon»un da görüntülerini çeken Giuseppe Rotuno'nun enfes renkli görüntüleri ile önemli bir eser niteliğini taşıyor. Renkli. İtalyanca. Oy. / Marcello Mastroianni, Peter Gonzales, Fiona Florence, Britta Barnes, Marne Maitland. Müzik / Nino Rota.)

YENİ B. ALMAN SİNEMASI /

— **DÜNE VEDÂ - HİKÂYESİ OLMAYAN KIZ - ANITA G. / ABSCHIED VON GESTERN - ANITA G. / Alexander Kluge 1966** (Anita G. 22 yaşında, Yahudi asıllı ve daha önce Doğu Almanya'da yaşayan bir genç kadındır. Ba-

tı'da küçük bir hırsızlık olayı yüzünden tutuklanır. Daha sonra bir yandan gözetim altında tutulurken, öte yandan da kendisine bir iş bulunur. Gözetim memuru, Anita G.'ye âhlâk üzerine bir nutuk çeker. Anita G. bir başka kasabaya gider, orada yabancı dil öğreten plâkların satışı ile ilgili kârlı bir iş bulur. Giderek bu kârını aldığı komisyon oranlarını hileli bir biçimde değiştirerek arttırmak olanağını da bulur. Çünkü bu arada çalıştığı işin patronunun da metresi olmuştur. Ancak patron, karısının baskısı ile Anita G.'yi terkeder... Anita bu kez, bir süre işsiz kaldıktan sonra, bir otelde oda hizmetçiliği yapmaya başlar. Yeniden hırsızlıkla suçlanır. Öte yandan da kirasını ödeyemediği için evinden kovulur... Genç bir adamla yaşadığı kısa ve mutlu bir dönemden sonra kendini topluma yeniden uydurabilmek için üniversitedeki dersleri izlemeye karar verir. Fakat para konusundaki sıkıntıları sürüp gitmektedir. Otelden ayrılmak zorunda kalır. Profesörlerden birinin yardımını ister. Ancak, profesör yardımcı olamayacak, düşünceleri Anita'nın sorunları karşısında çok soyut kalacaktır... Anita bir süre sonra küçük bir memurun Pichota'nın metresi olur. Oysa Pichota da evlidir. Anita bir kez daha kendini sokakta bulur, üstelik karnında bir de çocukla... Umutsuz bir dönemden sonra bir polisle yaşamaya başlar. Artık Anita polis'teki dosyasını kendisi hazırlamaktadır.

1966 yılında ortaya çıkan on iki genç yönetmenin yeni deyişli, dinamik, çağdaş sorunları ele alan yapıtlarıyla uzun bir sessizlik dönemi geçiren Alman sineması birdenbire canlanmış ve uluslararası çapta kendinden söz ettirmeye başlamıştı. İşte «Bubis Kino» diye adlandırılan bu genç kuşağın en tutarlı isimlerinden olan Alexander Kluge de 1966 Venedik Şenliği «Jüri Özel Ödülü»nü kazanan bu ilk uzun metrajlı filmiyle Godard etkileri taşıyan ama bütünüyle kişilikli ve ilginç bir yapıt veriyordu. «Abschied von Gestern» Kluge'nin «Biyografiler» adlı kendi kitabından esinlenerek yazdığı senaryoya dayanıyor. Kluge, Anita G.'nin hikâyesini anlatırken, ülkesini faşist yönetim sistemine götüren anlayışın da eleştirisini yapmakta ve savaş sonrası Almanyasının portresini çizmektedir. Kluge'nin kızkardeşinin oynadığı Anita G. bu yanlış toplum yapısının bir ürününü temsil etmektedir. Anlatım yönünden de başarılı olan filmin görüntüleri, 1967'de Sinematek'de gösterilen «Yemek Zamanları» filmiyle yönetmenliğe başlayacak olan Edgar Reitz'e aittir. Almanca. Oy. / Alexandra Kluge, Günther Mack, Eva Maria Meinecke, Hans Korte. Süresi / 90 dakika.)

— **O / ES / Ulrich Schamoni 1966** (Alman «Bubis Kino»sunun bir başka ilginç ismi Schamoni Kardeşler'in küçüğü Ulrich Schamoni'nin bu filmi de

çağdaş Alman toplumu gençliğinin sorunlarına gerçekçi, içten bir sinemayla eğilmektedir. «O» evlilik dışı bir ilişki sürdüren Hilke ile Manfred'in hikâyesidir. Çiftin ortak yaşamları yanında ayrı işleri vardır. Malî durumları kötü sayılmaz. Mutludurlar. Ne evlenmeyi ne de ayrılmayı düşünmezler. Ancak bir gün Hilke, Manfred'den çocuk beklediğini anlar. Fakat, Manfred'in, henüz kendisi bazı sorunlarını halletmeden, çocuk istemediğini de bilir. Gizliden gizliye kürtaj yaptırmak için bir operatör bulur. Ama Manfred kürtajı öğrendiğinde mutlulukları bütünüyle yıkılacaktır... Schamoni'nin bu ilk uzun metrajlı filmi, büyük iddialar taşımadan genç bir çiftin evrenine yalın, başarılı bir gözlemle bakmaktadır. Gençlerin kalıplaşmış toplum düzenine karşı yaşamlarının da kendi içinde kuralları olduğu, Schamoni'nin özellikle «çocuk» sorunu karşısında gençlerin davranışlarını belirlemeye önem vermesiyle de ortaya konmaktadır. «O» katıldığı 1966 Cannes Şenliği'nde de ilgi çekmiş, beğenilmiş bir yapıttır. Almanca. Oy. / Sabine Sinjen, Bruno Dietrich, Ulrike Ullrich, Harry Gillman. Süresi / 86 dakika.)

— **TİLKİLERİ VURMAYINIZ / SCHÖNZEIT FÜR FÜCHSE / Peter Schamoni 1966**

— **KATZELMACHER / Rainer Werner Fassbinder 1969**

— **YUKARI BAVYERA'DAN AV SAHNELERİ / Peter Fleischmann 1970**

— **PER PLOTZLICHE REICHTUM DER ARMEN LEUTE VON KOMBACH / Volker Schlöndorff 1970**

(Bu son dört filim, Sinematek'in Ocak programında sunulacaktır.)

BULGAR SİNEMASI /

— **KİRPİLER DİKENSİZ DOĞAR / TARALESSITE SE RASHDAT BEZ BODLI / Dimitri Petrov 1971** (Yönetmen Petrov, ilk filmi «Şafakta» ile hemen ilgiyi çekti. Ustalığını kanıtlayan ikinci filmi «Kaptan» dış ülkelerde de büyük ilgi gördü, Venedik'te çocuk filimleri şenliğinde Altın Aslan'ı kazandı. Sonra «Karadeniz Balıkçıları» adlı bir belge filmi yaptı. «İkisi Arasında» ile yine çocuklara döndü. Son filmi üç bölümden oluşuyor. Birinci bölüm, III. hazırlık sınıfına yeni bir öğrencinin geilşiyle başlıyor. Bütün arkadaşlarının ilgisini çekmesini sağlayan tek numara kulaklarını oynatabilmesidir. Müzik öğretmeni olmasa, çocuklar kuşkusuz üç gün içinde, yeni gelene öykün-

meyi denemekten bıkacaklardır. Ama öğretmen kulakları oynatma alışkanlığına karşı kampanya açar. Sonunda, okulun bütün öğrencileri, büyük bir çabayla bu işe sarılırlar... İkinci bölüm aynı çocukları bu kez oturdukları mahallede gösterir. Bakkal onlara pek dostça davranmamaktadır, ama çocuklar pek umursamazlar. Ancak öz saygıları yaralandığında sabırları taşar. Bakkalın tutumu ve çocukların yetişkin adamın çocukluklarından safça öc alma denemeleri ikinci bölümün konusunu oluşturur... Üçüncü bölümde çocuklar Sofya sokaklarında, Kanço'nun ana-babasının, doğum gününde ona armağan etmek için alıp sakladıkları futbol topunu aramaktadırlar. Kanço topu bulmuş, kendisine verilecek armağanı arkadaşlarına göstermiştir. Ancak talihsiz bir vuruş topu sokaktan geçen bir kamyonun içine göndermiştir. Çocuklar bütün kentte kamyonu ararlar. Önemli olan topu bulmak değil, oğullarına böyle bir sürpriz hazırlayan ana babayı hayal kırıklığına uğratmamaktır. Geniş ekran. Fransızca altyazılı. Oy. / Ivailo Cambazov, Neiki Neikov, Petro Peyçev, Andrey Slabakev, Sarkiz Moukibian, Dimitri Pano. Senaryo / Mormarev Kardeşler. Süresi / 85 dakika.)

— **ELVEDA ARKADAŞLAR / SBOGOM PRIATELI / Borislav Şaraliev, 1970.** (Şaraliev 1955/56 yıllarında S.S.C.B.'de sinema öğrenimini tamamladı. 1966 yılında yaptığı «Zırhsız Şövalye» adlı filmi daha önce Sinematek'te gösterilmişti. Gösterildiği yabancı ülkelerde ilgiyle karşılanan bu filmi, öğrencilerini uysal uygulayıcılar, bilgi çekmeceleri değil de, düşünen kişiler, düşüncelerini savunmaya, sorumluluk yüklenmeye hazır bireyler olarak yetiştirmeye çalışan bir öğretmeni ve çevresini ele alıyor. Ama filmin mutlu sonu yalnız öğretmen Boev'in bunu başarması değil; bu sonuç zincirleme tepkiler doğuruyor. Boev üstleriyle, meslekten arkadaşı Kiril'le çatışıyor. Okul yöneticisi ona «seninle yaşamak zor» diyor. Boev'in yaşamı da kolay değil: Eğiticilik görevinin iki yanlılığının farkında; doğruluğundan kuşkuya düşmeden öğrencilerinden hangisinin bu ilkeleri uygulayabileceğini kendi kendine soruyor. Öğrencilerine yalnız ilkeleri vermiyor. Kendini, yaşamını sunuyor. Okul ve okul dışı olarak bölünmüş klasik eğiticinin ikiliğinden kurtulmuş, bütün davranışlarında kişiliğinin tekliğini koruyor. Dersleri öğrencileri, üstleri, çevresi ile birer konuşma biçimini alıyor. Konunun bu bilinmişliğine karşı, Şaraliev yüzde yüz bir gerçeğe uygunluğu, yalınlığı ve inandırıcılığı benimseyerek özgün olmayı sağlıyor. Yönetmen, gündelik yaşam üstüne bir belgenin etkilerini araştırıyor. Filmin sonunda hiç bir kesin sonuca gitmiyor, büyük çatışmalara kolay çözümler getirmiyor. İngilizce altyazılı. Ayrıca özet verilecektir. Oy. / Vladimir Simirnov, Mladen Mladenov, Nikolay Binev. Senaryo / Athanase Tsanov. Süresi / 90 dakika.)

YENİ BELÇİKA SİNEMASI /

— **KAFASI KAZINMIŞ ADAM / L'HOMME AU CRANE RASE / Andre Delvaux 1965** (Delvaux'nun Johan Laisne'in romanından uyarladığı bu ilk filmi, karşımıza değişik bir hikâye yapısı çıkarıyor. Küçük bir Flaman kasabasında avukatlık yapan Govert Miereveld aynı zamanda bir kız kolejinde de ders vermektedir. Govert kolejin kız öğrencilerinden Fran'a gizli bir biçimde âşıktır. Ders yılı sonu şenliğinde Govert sevdiği kıza yaklaşmak ister ama başarı sağlayamaz. Bir süre sonra Govert, tamamen bir raslantı sonucu, boğulmuş bir adama otopsi yapan arkadaşı adlî tabib ve onun asistanıyla karşılaşır. Geceyi onlarla birlikte geçirmeye hazırlandığı bir sırada, otelde Fran'a rastlar. Fran şimdi tanınmış bir şarkıcıdır. Birlikte Fran'ın odasına giderler. Uzun bir karşılıklı konuşmadan sonra Govert tabancayla Fran'ı öldürür. Bir süre sonra Govert'i Fran'ın anılarıyla, kafası kazınmış bir şekilde bir deliler evine kapatılmış görürüz.

Ünlü Fransız sinema yazarı Marcel Martin filim hakkında şunları yazıyor: «Filmin bu açık seçik özeti, hemen belirtmeliyim filmin karmaşıklığı ve derin belirsizliğini vermekten uzaktır. Görüntü düzeyinde olup bitenler o denli değildir. Böylece, örneğin; Govert Miereveld'in Fran'ı gerçekten öldürdüğünü söylemek güçtür. Olayı akılcı bir biçimde çözümlemek isteyenlerin çeşitli soruları, bu yüzden cevapsız kalmaktadır. Sadece bu olgu bile bazı kişilerin filmi suçlamaları için yetmiştir.

Oysa filmin anlatımı her olayın olabilirlik kriteri uyarınca analiziyle mümkün değildir. İlk elde, yönetmenin kendisi de filmle ilgili çeşitli söyleşilerde bunu belirtmiştir. Her olayın sonradan sonsal gelen başka bir olayı anlatmakta olduğunu belirtmek gerekir. Bu ise Delvaux'un deyişiyle, seyircinin filme tam bir güven beslemesini zorunlu kılmaktadır. Bu durumda yavaş yavaş seyircinin de yardımıyla, kahraman'ın delirdiği son bölümü izah eden bu gizemli (esrarlı) tedirgin havanın yaratılması mümkün olmaktadır. Böylece biz hikâyeyi bir delinin (schizophrène) bakışından izliyoruz. Bütün film bir rüyadan ya da daha çok bir kâbustan, tıpkı Caligari'de olduğu gibi bir dengesiz bir insanın hayalinin ürününden ibarettir. Bu andan sonra, her şey en açık bir biçimde aydınlanmaktadır. Görüntülerin, olayların, ayrıntılı olarak izah etmesi gereksizdir. Bu şaşırtıcı ve sürükleyici psikolojik serüvenin anlaşılmasının tek yolu budur.»

André Delvaux 1926'da Belçika'nın Louvain şehrinde doğmuştur. Hukuk ve Alman Filolojisi doktorudur. Ayrıca Bruxelles konservatuarında müzik öğrenimi yapmıştır. 1955'ten itibaren Brüksel'de Hollanda edebiyatı dersleri

vermiş ve öğrencilerine film çevirtmiştir. Brüksel Üniversitesi Sosyoloji Enstitüsünün çağrısı üzerine, Sinema Dilinin Analizi, konulu bir semineri yönetmiştir.

Sinemaya, başarılı bir biçimde, «Forges» (1955) adlı filmiyle girmiştir. Daha sonra, televizyon için Fellini ve Jean Rouch ile, Polonya Sineması ile ilgili bir dizi yayını yönetmiştir (1962). 1962 Tours kısa filmler şenliğinde başarı kazanamıyan «Öğrencilerin Çağı» adını taşıyan konulu bir kısa film yapmıştır. 1965'te yaptığı «Kafası Kazınmış Adam» ilk uzun metrajlı filmidir. İkinci filmi **«Un soir, Un Train / Bir Gece, Bir Tren»**, üçüncü filmi de 1971 yılında çevirdiği «Bray'de Randevu»dur. «Kafası Kazınmış Adam», 1966 Pesaro (İtalya) Şenliği'nde «Genç Eleştirme Ödülü»nü, 1966 Hyères (Fransa) Şenliği'nde «Büyük Ödül»ü almış, New York, Londra ve Mannheim Şenliklerinde de gösterilmiştir. Ayr. bkz. Yeni Sinema, sayı 12'de: Delvaux ile bu filim hakkında yapılan söyleşi. Fransızca altyazılı. Ayrıca geniş özet verilecektir. Oy. / Senne Rouffaer, Beata Tyszkiewicz, Hector Camerlynck. Süresi / 94 dakika.)

— **ÇIKIŞ / LE DEPART / Jerzy Skolimowski, 1967.** (1936'da Skolimowski Varşova Üniversitesinde öğrenciyken iki şiir kitabı, bir oyun yayınladı, boks çalıştı. Sonra Lodz Sinema Okulu'nu bitirdi. Wajda'nın «Suçsuz Büyücüler», Polanski'nin «Sudaki Bıçak» adlı filimlerinin senaryolarına katkıda bulundu. Daha sonra filim yönetimine başladı ve iki yıl içinde genç Polonya sinemasının önderi durumuna geldi. Skolimowski'ye Polonya'nın Godard'ı sayılabilecek güçte bir yaratıcı olarak bakılmaktadır. Sinematek'te yönetmenin «Rysopis» (1964), «Walkower» (1965) ve «Bariera» (1966) adlı filimleri daha önce gösterilmiştir. 1967 Berlin Film Festivali büyük ödülünü kazanan «Çıkış»ın konusu şöyledir:

19 yaşındaki Marc bir kadın berberinin yardımcısıdır, ama araba yarışlarına meraklıdır. İki gün sonra yapılacak bir yarış arabasının markasını «Porsche» olarak yazdırmıştır (patronunun otosunu ödünç almayı düşünmektedir). Arabayı alamayacağını anlayınca, bir Hintliyi Mihrace, kendini onun sekreteri gibi göstererek «Porsche» satıcısından birkaç saatliğine bir otomobil alır. Hintliye arabayı bir kızla buluşmak için kullanacağını söylemiştir. Denemek için kentin dışına çıkarken bir motosiklete çarpar. Bu arada otonun yarışta kullanılacağını öğrenen Hintli geri gelir; polisten korkmaktadır; Marc'tan arabayı geri vermesini ister. Marc yarış düzenleyicilerine başka bir marka ile katılıp katılamayacağını sorar. Yazıldığı marka ile yarışmak zorunda olduğunu öğrenir. Filim, ayrıca, Londra, New

York, San Fransisco, Acapulco, Sydney ve Melburn filim festivallerinde de birer «onur diploması» almıştır. İngilizce altyazılı. Ayrıca geniş özet verilecektir. Oy. / Jean-Pierre Léaud, Catherine Dupont, Jacqueline Bir, Paul Roland. Süresi / 89 dakika.)

— **BAY HAWARDEN / MONSİEUR HAWARDEN / Harry Kümel 1968.** (1940 yılında doğan Harry Kümel 14 yaşında amatör olarak sinemacılığa başladı. 1959'da, Cannes'da, Cocteau'nun şiirinden yola çıkarak yaptığı «İyi Anna / Anna La Bonne» ile Amatör Filmleri Şenliği'nin Cumhurbaşkanlık büyük ödülünü aldı. Ertesi yıl, aynı şenlikte Pandora ile Kodak Kupasını kazandı. Sonra Herman Wuyts ile birkaç filim yaptı. «Uit Glas En Staal» adlı yapıtına Anvers şenliğinde en iyi sanayi filmi ödülü verildi. «Bay Hawarden» yönetmenin ilk uzun filmidir. Konu, Filip de Pillecijn'in bir romanından alınmıştır... Geçen yüzyılın ortalarında, Paris'ten gelen genç bir soylu Spa yakılarında Ligneuville'e yerleşir. Ancak ölümünden sonra, aslında bir kadın olduğu anlaşılır. Bu gerçek olay önce romancılar, sonra senaryocular tarafından işlenmiştir. Filmde, Bay Hawarden'in yanında sırrını bilen bir hizmetçi ,Victorine görülmektedir. Hizmetçi çiftlikten ayrılırken, kendisini seven iki işçi arasında çıkan kavgayı durdurmak ister ve öldürülür. Geçmişini anımsayan Bay Hawarden kadın giysilerine dönerek yakındaki Spa kentine gider, tanıştığı bir subayla geceyi geçirir. 20 yaşındayken, onu seven iki erkekten biri ötekini kıskançlık sonucu öldürmüş, kalanı da kendisi bıçaklamıştır. Kadınlığa dönüş denemesi başarısız kalan Bay Hawarden çiftliğe döner ve kendisini öldürür. Fransızca altyazılı. Ayrıca geniş özet verilecektir. Oy. / Ellen Vogel, Hilde Uitterlinden, Xander Fischer. Süresi / 98 dakika.)

—**DÜŞMANLAR / LES ENNEMİS / Hugo Claus 1968.** (Belçika sinemasının düşük niteliği yıllarca eleştirildikten sonra, geçerli amaçlarla ortaya çıkan yetenekli yönetmenler tam karşıdaki entellektüel ve şiirsel uçta yer aldılar. Ancak son yıllarda bazıları seyirciyle daha doğrudan bir ilişki kurma denemesine giriştiler. Bunlardan biri olan Hugo Claus aynı zamanda romancı, şair, tiyatro yazarı, sahneye koyucu ve ressamdır. Sinemaya yönetmen Fons Rademakers'in senaryo ve diyalog yazarlığını yaparak başlamıştır. Bir davranışlar sinemasının, fiziksel bir sinemanın gerekliliğini ancak onun gibi bütün türlere el atan bir kişi duyabilirdi. Claus, üç «düşmanı» karşı karşıya getiren bir yanlışlığı analtırken, savaşı ve gülünç yanlarını işleyen canlı, yoğun bir gösteri sunuyor. Biraz sarhoş bir Amerikalı er, serüven hevesiyle kavga arayan genç bir Anvers'li, barışta taşrada

öğretmenlik yapan bir Alman şoförü arasında yavaş yavaş bir arkadaşlık doğuyor; ama gözü kara şiddet barış içinde yaşayabilecek bu insanların yaşamlarına son veriyor. İlginç oyuncu yönetimi, sözlerin ve hareketlerin yalınlığı Amerikan B serisinden bir filmi düşündürüyor. Karamsarlık ve yalnızlık havası, gündelik ayrıntı düşkünlüğü bazı Polonya filimlerini anımsatsa da, önce yüreğine sonra heyecanın içinden akla yönelen bir Belçika filmi bu. Ayrıca geniş özet verilecektir. Oy. / Del Negro, Fons Rademakers, Robbe De Hart. Süresi / 87 dakika.)

— **MIRA / Fons Rademakers 1971.** (Olay yüzyılın başında geçer. Flandre'ın bir köyünde oturanlar ırmağın üstünde bir köprü yapımı tasarısına karşı çıkarlar. Kendilerini yabancılardan, yani suyun öteki yanında yaşayanlardan koruyan sal mutluluklarına yetmektedir. Köprüye karşı kampanyayı yürüten köylü, oğluyla birlikte arazide ölçü alan topografa karşı bir saldırı düzenler. Kavgada topograf ve yardımcılarından biri ölür. Jandarma, saldırganlardan Lander'in yakalanmasıyla sonuçlanan bir insan avına girişir. Lander'in yeğeni ve metresi olan Mira sevgilisinin yakalanışını ilgisiz izler. Çünkü bu arada köprü tasarısının sorumlusu mühendis Maurice Rondeau'ya tutulmuştur. Köy, köprü taraftarları ve düşmanları olarak ikiye bölünür. Bir köylü topluluğu köprüyü yıkmak ve köyün bütünlüğünü kurtarmak için son bir deneme yapar. Köprü kurulacak, Rondeau Mira'yla evlenecektir. Sonunda Mira bir raslantı sonucu bulduğu kocayı da bırakarak köyden kaçacaktır... Senaryosu Hugo Claus'un S. Steuvels'in bir romanından uyarlayarak yazdığı «Mira», Rademakers'in tutarlı sinemacı kişiliğini yansıtacak ilginç bir denemedir. Renkli. Fransızca altyazılı. Ayrıca geniş özet verilecektir. Müzik / Georges Delerue.)

— **KLANN / Patrick Ledoux, 1971.** (Filim, Jeanne d'Arc'ın yeni bir uyarlamasında oynayabilecek ideal bir kadın oyuncu arayan sinema yönetmeni Klann'ın öyküsüdür. Klann kesinlikle inandırıcı bir oyuncu ister, ancak artık böyle bir kızın bulunmadığını anlar. Bunun için en umut verici adayların kişiliklerini kırmaya ve kendi düşünce ve isteklerine göre yeniden biçimlendirmeye karar verir. Karısı ve yapımcısı Patricia, tasarıları başarısızlıkla sonuçlanıncaya kadar onu tutkusuzca izler. Bir gün Klann, Jeanne d'Arc'ına rastlar. Adı Pernelle'dir. Çok geçmeden Pernelle Klann'a aşık olur, Klann da bunu karşılıksız bırakmaz. Patricia karşısına çıkan tehlikeyi anlamıştır. Klann Patricia ile Pernelle arasında bir seçim yapamaz. Pernelle Klann'la karısı arasındaki bağın koparılamayacağını anlar. Kısa ömürlü bir aşk yerine ölümü yeğler. Alıcının önünde Jeanne d'Arc rolü-

nü oynarken kendini yakarak öldürür... «Klann», genç yönetmen Patrick Ledoux'nun umut verici, ilginç sinemacı kişiliğini ortaya koymaktadır. Renkli. Ayrıca geniş özet verilecektir. Oy. / Gabriel Cattand, Ursula Kübler, Nathalie Vernier. Süresi / 90 dakika.)

FRANSIZ SİNEMASI /

— PAZAR GÜNÜ ÇOCUĞU, BRUNO / BRUNO, L'ENFANT DU DİMANCHE / Louis Grospierre, 1969 (Michel Fauvel karısından boşanmıştır. Oğlu, 13 yaşındaki Bruno'yu ayda yalnız bir pazar görebilmektedir. Michel'le Bruno arasında delicesine bir sevgi, ayrılığın kızıştırdığı bir tutku ve suçluluk duygusu vardır. 15 ağustosta, bu uzun hafta sonunu bir arada yaşama hakkına sahiptirler. «İznin» sonundan onları ayıran her dakikayı saymaktadırlar. İki arkadaş gibi, saatte yüz kilometre hızla Paris'te, Bruges'de, Knokke ie Zoute'da yaşarlar. Bruno'nun sıkılmaması için her şey yapılır: Paris'e dönüş, Kuzeyin kumsallarına kaçış, yelkenli yarışları... Bruno'ya babasının çekici ve bağlayıcı bir görüntüsü kalmalıdır. Boşanmış babaların dönekliği. zayıflığı Michel'in bütün davranışlarında belirlidir... Ama Bruno on üç yaşındadır ve hep ileri atılan açıklamalar artık kaçınılmaz olmuştur. Michel niçin boşanmıştır? Neden bu denli sorumsuz, uçarıdır? Zaman Paris'e dönmeyi gerektirmektedir. Gülünmüş, konuşulmuş, açıklamalar yapılmıştır. Baba, oğul şimdi birbirlerini daha iyi tanımaktadır. İngilizce altyazılı. Ayrıca özet verilecektir. Oy. / Roger Hanin, Marika Green, Lena Skerla. Christian Mesnier. Süresi. / 90 dakika.)

— BIRAKIN YAŞASINLAR / LAISSEZ - LES VIVRE / Christian Zuber, 1969. (Doğa için Dünya Fonu üyesi olan Christian Zuber daha önce «Hayvanlar Cenneti», «Büyük Safari», «Alıcı Elde» adlı televizyon programlarıyle tanındı. «Bırakın Yaşasınlar» Zuber'in ilk uzun filmidir. Yönetmen yokolmakta olan hayvan türlerinin kurtarılması için çağrıda bulunmaktadır. Beş kıta üstünde yedi yıllık bir çekimin ürünü olan filim hem yabanıl dünyanın olağandışı varlıklarını, hem de bunların insan tarafından sistemli olarak yokedilmesini gösteriyor. Dövüşler, sevgi sahneleri, gülünç durumlarla bir arada sunulmaktadır. İki tonluk kedi balıklarının su altı oyunları, deniz ayılarının saldırısı, Kızıl Adanın primatları, iki milyonluk pembe flaman topluluğu ve tarih öncesinin son kalıntıları deniz iguanaları birbirini izlemektedir. Bu filim bir üçlemenin ilkidir, Zuber'in yine bütün dünyada çekeceği ikinci filim «İnsanın Kökenleri»dir. Renkli. Görüntüler / Christian Zuber. Müzik / Michel Hausser.)

— **BÜYÜK REİS / LE CERVEAU / Gérard Oury 1969** (İlk gösteri dizisi'nden bir film. Renkli. Geniş ekran. Türkçe altyazılı. Görüntü yön. / Armand Thirard. Müzik / Georges Delerue. Oy. / David Niven, Jean-Paul Belmondo, André Bouruil, Eli Wallach, Silvia Monti. Süresi / 115 dakika.)

SOVYET SİNEMASI /

— **KAR KRALİÇESİ / THE SNOWQUEEN / Lev Atamanov 1957** (ÇOCUK SİNEMASI GÖSTERİLERİNDEN. Hans Christian Andersen'in masalından uyarlanmış ilginç bir canlı-resim filmi. Renkli.)

— **KOPAR ZİNCİRLERİNİ GÜLSARI / PRASHAI GULSARA / Sergey Urusevski 1969** (Uzak Kırgızistanda, Pamir eteklerinde Tananbay adında bir köylü yaşardı. Gene aynı yerde Gülsarı adlı bir de at yaşardı. Bu iki hayat, adamın ve atın hayatı sıkı bir biçimde birbirlerine bağlanmıştı. Sıradan bir insan, bir kır köylüsü ve onun hayatında hiçbir ilginç ya da heyecanlandırıcı birşey göremez. Oysa insan yanılıyor, her hayat engin bir okyanustur. Ve Gülsarı'nın kalbi artık atmadığında ve yolun kenarında ebedî istirahatine çekildiğinde sahibi derin düşünceler içinde yanına oturur. Tananbay'ın kafasından pek çok düşünceler geçer. Gülsarı daha bir tay iken onu nasıl aç kurtlar sürüsünden kurtardığını, nasıl dizgin vurduğunu, gecenin karanlığında onun sırtında nasıl düğüne gittiğini hatırlar. Bu anılar bazen Tananbay'ın gözünden yaş getirir ve bazen de gülümser, başını sallar... Filim tanınmış yazar Cengiz Aytmatov'un Türkçeye de çevrilmiş ilginç bir romanından uyarlanmıştır. Filmin yönetmeni daha önce «41.», ve Kalatazov'un «Leylekler Geçerken», «Ben Küba» gibi filmlerinin görüntü yönetmenliğini yapmış başarılı bir isim, Sergey Urusevski'dir. Urusevski görüntülerini de kendisi çektiği bu filmle ilk olarak yönetmenlik de yapmış olmaktadır. Aytmatov'un romanı ise gerçekten görüntülere büyük ölçüde dayanan, çoğunlukla bozkırlarda geçen bir romandır. Filim boyunca Gülsarı adlı atla binicisinin ortak kaderlerini, aynı toplum içinde yaşamalarının, aynı kavgayı sürdürmelerinin serüvenini izliyoruz. Gülsarı ve Tananbay, devrim sonrasının bütün sevincini boşa çıkaran umutlarını, partinin yanlışlarından topluma ve tek tek canlılara yansıyan tedirginliklerini birlikte yaşıyorlar. Urusevski, yenilenen bir toplumda, eskimeden gelecek yüzyıllara kalacak insan yaşamasını, tutkusu, yanılgıları, başarıları ve yenilikleriyle, direnme ve boyun eğmeleriyle bize yansıtıyor. Ayrıca özet verilecektir. Oy. / Nurmukhan Zhanturin. Süresi / 80 dakika.)

AMERİKAN SİNEMASI /

— **OX-BOW OLAYI / THE OX-BOW INCIDENT / William Wellman 1942.** (Dünyanın en iyi western'lerinden sayılan bu filim, yığın vahşetinin şiirsel trajedisine önemli bir yaklaşmadır. Konu 1885'te Nevada'da geçer. İki kovboy (Henry Fonda ve Harry Morgan) küçük, ıssız, sığırcılıkla geçinen bir kasabaya doğru yola çıkarlar. Yolda linç tutkusuyla gözü dönmüş bir güruha rastlarlar. Üç masum adam (Dana Andrews, Anthony Quinn ve Francis Ford) asılmak üzeredir. Filim boyunca bir yandan biz bu üç kişinin korku ve umutsuzluklarını izlerken, öte yandan da adaleti elinde tutup hem de adaletsizlikten ötürü acı çeken, linç güruhunun bireylerinin değişik davranış biçimlerinin nedenlerini öğreniriz. Kasabalılar linç ettikleri adamların masum olduğunu daha sonra öğreneceklerdir A.B.D.'nin birçok eyaletinde yürürlükte olan linç yasasına karşı güçlü bir eleştiri niteliği taşıyan filim, savaş yıllarında Amerika'da ve Dünya'da geniş yankılar uyandırdı. Western'in bu büyük klasiği, yönetmen Welman'ın kişilerine verdiği canlılık ve gerçeklik nedeniyle seyircileri uzun yıllar etkilemiştir. Öyle ki yıllar sonra bile Amerikan seyircisi aktör Frank Conroy'un kişiliğinde hem o sadist güneyli albayı hatırlamakta hem de Conray'u iyi bir insan olarak görmeyi kabul etmemektedir. Filmin başarısında yönetmen Welman kadar ünlü senaryo yazarı Lamar Trotti'nin de payı vardır. İngilizce. Süresi / 80 dakika.)

— **MUSIC FOR THE MOVIES** (54 dakika)

— **CASALS FESTIVAL**

— **ÇÖL ESRARI / THE VANISHING PRAIRIE / Walt Disney 1954** (ÇOCUK SİNEMASI GÖSTERİSİ)

— **KANUNUN KUVVETİ / THE FRENCH CONNECTION / William Friedkin 1971** (İlk Gösteri Dizisi'nden bir filim. Geçen yılın Oscar kazanan filmi. Renkli. Türkçe altyazılı. Oy. / Gene Hackman, Fernando Rey, Roy Schneider.)

SERGİLER /

— **AFİŞ VE FOTOĞRAFLARLA BELÇİKA FİLİMLERİ** (1 - 15 Aralık)

— **ÜLKELER SİNEMASI SERGİSİ** (16 - 31 Aralık)

Türk Sinematek Derneği
Aralık 1972 Programı

ARALIK

5 Salı	/ Bütün seanslar /	**PAZAR GÜNÜ ÇOCUĞU, BRUNO** / **BRUNO, L'ENFANT DU DIMANCHE** / Louis Grospierre 1969
6 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **KAHRAMAN KANI** / **GYPSY COLD**
	/16.30-19.00-21.30/	**PAZAR GÜNÜ ÇOCUĞU, BRUNO** / **BRUNO, L'ENFANT DU DIMANCHE** / Louis Grospierre 1969
7 Perşembe	/ /Bütün seanslar /	**BIRAKIN YAŞASINLAR** / **LAISSEZ - LES VIVRE** / Christian Zuber 1969
8 Cuma	/ 14.00-19.00 /	**MIRA** / Fons Rademakers 1971
	/ 16.30-21.30 /	**BIRAKIN YAŞASINLAR** / **LAISSEZ - LES VIVRE** / Christian Zuber 1969
9 Cumartesi	/14.00-16.30-21.30/	**MIRA** / Fons Rademakers 1971
	/ 19.00 /	**KANUNUN KUVVETİ** / **THE FRENCH CONNECTION** / William Friedkin 1971
10 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI** / **KAR KRALİÇESİ** / **THE SNOWQUEEN** / Lev Atamanov 1957 / Canlı-resim filmi.
	/ Bütün seanslar /	**DÜŞMANLAR** / **LES ENNEMIS** / Hugo Claus 1969

12 Salı	/ Bütün seanslar /	**ÇIKIŞ / LE DEPART** / Jerzy Skolimowski 1967
13 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / KAR KRALİÇESİ / THE SNOWQUEEN** / Lev Atamanov 1957 / Canlı-resim filmi.
	/16.30-19.00-21.30/	**BAY HAWARDEN / MONSIEUR HAWARDEN** / Harry Kumel 1968
14 Perşembe	/ Bütün seanslar /	**KLANN** / Patrick Ledoux 1971
15 Cuma	/ Bütün seanslar /	**KAFASI KAZINMIŞ ADAM / L'HOMME AU CRANE RASE** / Andre Delvaux 1965
16 Cumartesi	/ 14.00-19.00 /	**KİRPİLER DİKENSİZ DOĞAR / TARALESSITE SE RASHDAT BEZ BODLI** / Dimitri Petrov 1971
	/ 16.30-21.30 /	**ELVEDA ARKADAŞLAR / SBOGOM PRIATELI** / Borislav Şaraliev 1970
17 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI / ÇÖL ESRARI / THE VANISHING PRAIRIE** / Walt Disney 1954
	/ 14.00-19.00 /	**ELVEDA ARKADAŞLAR / SBOGOM PRIATELI** / Borislav Şaraliev 1970
	/ 16.30-21.30 /	**KİRPİLER DİKENSİZ DOĞAR / TARALESSITE SE RASHDAT BEZ BODLI** / Dimitri Petrov 1971
19 Salı	/ 14.00 /	**ELVEDA ARKADAŞLAR** / B. Şaraliev
	/ 16.30-21.30 /	**KİRPİLER DİKENSİZ DOĞAR** / D. Petrov 1971
	/ 19.00 /	**DÜŞÜŞ / DECLINE AND FALL... OF A BIRDWATCHER!** / John Krish 1968

20 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / ÇÖL ESRARI / THE VANISHING PRAIRIE** / Walt Disney 1954
	/16.30-19.00-21.30/	**OX-BOW OLAYI / THE OX-BOW INCIDENT** / William Wellman 1942
21 Perşembe	/14.00-16.30/21.30/	**OX-BOW OLAYI / THE OX-BOW INCIDENT** William Wellman 1942
	/ 19.00 /	**BÜYÜK REİS / LE CERVEAU** / Gerard Oury 1969
22 Cuma	/ Bütün seanslar /	**FELLINI - SATYRICON** / Federico Fellini 1969
23 Cumartesi	/ Bütün seanslar /	**FELLINI - SATYRICON** / Federico Fellini 1969
24 Pazar	/ 10.30 /	**ÇOCUK SİNEMASI / TOM AMCA'NIN KULÜBESİ / UNCLE TOM'S CABIN**
	/ Bütün seanslar /	**ROMA** / Federico Fellini 1971
26 Salı	/ Bütün seanslar /	**ROMA** / Federico Fellini 1971
27 Çarşamba	/ 14.00 /	**ÇOCUK SİNEMASI / TOM AMCA'NIN KULÜBESİ / UNCLE TOM'S CABIN**
	/16.30-19.00-21.00/	**KURTULUŞ III. / OSVOBOZHDENIE III** / Yuri Ozerov 1970
28 Perşembe	/ 14.00-19.00 /	**KAÇIŞ I / FLIGHT I** / Aleksandr Alov ve Vladimir Naumov 1971
	/ 16.30-21.30 /	**KOPAR ZİNCİRLERİNİ GÜLSARI / PRASHAI GULSARA** / Sergey Urusevski 1969

29 Cuma	/ Bütün seanslar /			**MÜZİKLE İLGİLİ ABD FİLİMLERİ**
30 Cumartesi	/	14.00-19.00	/	**KOPAR ZİNCİRLERİNİ GÜLSARI** / **PRASHAI GULSARA** / Sergey Urusevski 1969
	/	16.30-21.30	/	**KAÇIŞ I** / **FLIGHT I** / Aleksandr Alov ve Vladimir Naumov 1971
31 Pazar	/	NOT	/	Yılbaşı dolayısıyla gösteri yoktur.

OCAK 1973

2 Salı	/	14.00-19.00	/	**DÜNE VEDÂ HİKÂYESİ OLMAYAN KIZ** / **ABSCHIED VON GESTERN - ANITA G.** / Alexander Kluge 1966
	/	16.30-21.30	/	**O** / **ES** / Ulrich Schamoni 1966
3 Çarşamba	/	14.00	/	**ÇOCUK SİNEMASI** / **MİKİ FİLİMLERİ** (Woody Woodpecker)
	/	16.30-21.30	/	**DÜNE VEDÂ HİKÂYESİ OLMAYAN KIZ** / **ABSCHIED VON GESTERN - ANITA G.** / Alexander Kluge 1966
	/	19.00	/	**O** / **ES** / Ulrich Schamoni 1966

Sinematek Üyeleri :

— Ticarî sinemalarda görülmesine imkân olmayan fillmleri görebilirler.
— Kitaplıktan yararlanırlar.
— Açık oturumlara, konferanslara, tartışmalara katılırlar.
— Filimler veya sinemayla ilgili belgeler üzerinde araştırma yapmak isterlerse Sinematek'in kendilerine sağladığı imkânlardan yararlanırlar.
— Sinema sanatı ile ilgili bütün soruları cevaplandıran bir kurumun imkânlarına kavuşurlar.

Sinematek'e üye olmak için :

— İki vesikalık fotoğraf vererek üyelik dilekçesini doldurmak.
— Yıllık ödentiyi ödemek (bu ödenti, öğrenciler, öğretmenler ve kol işçileri için 50.00 TL., öğrenci olmayanlar için 120 TL., üye eşleri için 60 TL. dir.) yeterlidir.

Sinematek Gösterileri :

— Pazartesi hariç hergün 14.00 - 16.30 - 19.00 - 21.30 da yapılır.

Sinematek'in Adresi :

Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No : 65 Taksim
Tel. : 49 87 43. Üyelik işlemleri 10.00 - 21.30 arasında yapılır

---

Ön Kapak / Erkal Yavi

FİLİM 72 / Türk Sinematek Derneği'nin yayın organı olarak ayda bir yayınlanır / Sahibi Türk Sinematek Derneği adına Onat Kutlar / Yazı İşleri sorumlusu : Ömer Pekmez / Bu sayıyı hazırlayan : Nezih Coş / Dergide yayımlanan yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir, dergiyi bağlamaz / Yönetim Yeri : Türk Sinematek Derneği, Sıraselviler Caddesi, No. 65 Beyoğlu, İstanbul / Tel : 49 87 43 / P. K. 307 Beyoğlu / Dizgi ve Baskı : Lâtin Matbaası / Baskı tarihi : 1/12/1972

SAYI : 28 **3 LİRA**

FİLİM GÖSTERİLERİ / ÜLKELER SİNEMASI

İTALYAN SİNEMASI — FELLINI /

— **FELLINI - SATYRICON** / Federico Fellini 1969

— **ROMA** / Federico Fellini 1971

YENİ B. ALMAN SİNEMASI /

— **DÜNE VEDÂ — HİKÂYESİ OLMAYAN KIZ / ABSCHIED VON GESTERN - ANITA G.** / Alexander Kluge 1966

— **O / ES** / Ulrich Schamoni 1966

(Bu toplu gösteri başka 4 filmle Ocak'ta devam edecek.)

BULGAR SİNEMASI /

— **ELVEDA ARKADAŞLAR / SBOGOM PRIATELI** / Borislav Şaraliev 1970

— **KİRPİLER DİKENSİZ DOĞAR / TARALESSITE SE RASHDAT BEZ BODLI** / Dimitri Petrov 1971

YENİ BELÇİKA SİNEMASI /

(6 filmin gösterisiyle devam edecek.)

FRANSIZ SİNEMASI /

— **PAZAR GÜNÜ ÇOCUĞU, BRUNO / BRUNO, L'ENFANT DU DIMANCHE** / Louis Grospierre 1969

— **BIRAKIN YAŞASINLAR / LAISSEZ LES VIVRE** / Christian Zuber 1969

— **BÜYÜK REİS / LE CERVEAU** / Gerard Oury 1969 (İlk gösteri)

SOVYET SİNEMASI /

— **KAR KRALİÇESİ / THE SNOWQUEEN** / Lev Atamanov 1957

— **KOPAR ZİNCİRLERİNİ GÜLSARI / PRASHAI GULSARA** / Sergey Urusevski 1969

— **KURTULUŞ III / OSVOBOZHDENIE III** / Yuri Ozerov 1970

— **KAÇIŞ I / FLIGHT I** / Aleksandr Alov ve Vladimir Naumov 1971

İNGİLİZ SİNEMASI /

— **DÜŞÜŞ / DECLINE AND FALL OF A BIRDWATCHER!** / John Krish 1968 (İlk gösteri)

AMERİKAN SİNEMASI /

— **OX - BOW OLAYI / THE OX - BOW INCIDENT** / William Wellman 1942

— **ÇÖL ESRARI / THE VANISHING PRAIRIE** / Walt Disney 1954

— **KANUNUN KUVVETİ / THE FRENCH CONNECTION** / William Friedkin 1971 (İlk gösteri)

SERGİLER /

— **AFİŞ VE FOTOĞRAFLARLA BELÇİKA FİLİMLERİ** (1 - 15 Aralık)

— **ÜLKELER SİNEMASI SERGİSİ** (16 - 31 Aralık)

film 72

SAYI 28
ARALIK

